

EENJAAR LATER

In deze rubriek bekijkt Forward wat er geworden is van een markant feit dat één jaar terug veel ophef maakte.

Strijd tegen corruptie: Belgische ondernemingen aangespoord tot actie

Jaarlijks publiceert de ngo Transparency International een klassering van de corruptie in 178 landen. De uitgave 2010 leert ons dat België dezelfde score haalde als vorig jaar. Een 22ste plaats op de wereldranglijst en een 10de binnen het vroegere Europa van 15, waardoor ons land weer één van de minder goede leerlingen blijkt te zijn. *"De overheid zette geen nieuwe middelen in om de corruptie tegen te gaan"*, stelt **Chantal Hébette**, voorzitter van Transparency International Belgium, vast. Zij betreurt onder meer de povere menselijke en technische middelen die ter beschikking worden gesteld, maar ook het gebrek aan politieke steun zowel voor de Centrale Dienst voor bestrijding van corruptie als voor justitie. De afwezigheid van een werkende regering heeft de zaken er niet op vooruit doen gaan. België blijkt voor de vorm wel een goede leerling, bijvoorbeeld om de aanbevelingen van de OESO op te volgen, maar de goede voornemens worden niet ingevuld met daden. Alleen het Vlaams Gewest heeft een 'whistleblowing'-systeem uitgewerkt, dat overheidsmedewerkers, in volle discretie, de mogelijkheid biedt alarm te slaan wanneer men duistere praktijken vermoedt. België heeft, in tegenstelling tot de Scandinavische landen, nog veel te weinig preventiemechanismen om belangenconflicten aan te pakken.

Nieuwe Britse wetgeving

"België mag niet bij de pakken blijven zitten terwijl er in de buurlanden tal van initiatieven worden genomen", aldus Chantal Hébette. Duitsland heeft een lesje geleerd met de corruptiezaak rond Siemens en toen ook het speurwerk opgedreven. Zo zijn er Duitse privébedrijven die zelfs systemen verkopen waarmee men online gegarandeerd anoniem aangiftes kan doen. In Groot-Brittannië, dat werd ontuchtend door het schandaal rond British Airways, ligt een UK Bribery Act klaar die, met de Amerikaanse eisen van transparantie voor ogen, de bedrijven ertoe aanzet te bewijzen dat men gepaste maatregelen neemt om corruptie te bestrijden (gedragscode, controlemiddelen, enz.). Aan de basis hiervan ligt ook de idee om preventief tewerk te gaan. *"De Bel-*

gische bedrijven die in Groot-Brittannië zijn gevestigd, hebben er baat bij deze wet grondig na te kijken", stelt Hébette.

Zo zal het innen van smeergeld op lange termijn niet alleen niet zo veel meer opbrengen, maar het stelt de omkopers ook bloot aan zware straffen. Siemens werd bijvoorbeeld veroordeeld tot het betalen van een geldboete van 1,2 miljard euro, maar heeft

berekend dat door de honoraria van de advocaten voor de interne onderzoeken, het prijskaartje van de corruptie opliep tot 2 miljard euro. Dat er wereldwijd hoe langer hoe meer corruptiegevallen aan het licht komen, lijkt aan te tonen dat de gerechtelijke autoriteiten minder laks optreden. *"Tot nu toe hebben het gerecht en de politie in België de bedrijven nog niet veel zorgen gebaard, maar dat zou kunnen veranderen"*, waarschuwt Chantal Hébette.

In november pakte Transparency International uit met een 'corporate package'. Het omvat preventiemiddelen, richtlijnen voor het vinden van online documentatie, de mogelijkheid om deskundigen te raadplegen in risicolanden en vormingsmodules (*). *"Het is onze bedoeling om het besef op te wekken dat de strijd tegen corruptie voelbaar moet worden*

en dat, als men een correct en ethisch aanvaardbaar beleid wil voeren, een reeks controle- en transparantiemaatregelen moeten worden genomen." De CEO zelf moet de 'nultolerantie' ten aanzien van corruptie sterk maken. Bovendien hebben de bedrijven die initiatieven nemen op dit vlak er ook baat bij dat bekend te maken. Een kleine steekproef van Transparency bij 10 bedrijven van de BEL20 heeft aangetoond dat slechts één bedrijf de communicatie en rapportering rond anticorruptie gestructureerd aanpakt. Volgend jaar wil Transparency deze oefening herhalen, maar zal men de namen van de bedrijven publiceren.

Olivier Fabes

"De businessethiek is er in Europa sterk op vooruitgegaan"

Michel Van den Broeck (LeasePlan), december 2009

"Tot nu toe hebben het gerecht en de politie in België de bedrijven nog niet veel zorgen gebaard, maar dat zou kunnen veranderen"

Chantal Hébette (Transparency International Belgium), januari 2010

(* Business abroad: how to manage corruption risks?, 21 januari 2011, maar ook 'The UK Bribery Act: implications for companies in Belgium' in februari en een seminar over de Siemens-case in maart. Meer info: www.transparencybelgium.be